

Doplnění k definičním znakům veřejné podpory

Pro naplnění prvního definičního znaku veřejné podpory musí být vedle zatížení státních či veřejných prostředků **opatření přičitatelné** státu, resp. některé z veřejných institucí.

Přičitatelnost státu je možné dovodit na základě následujících skutečností při zohlednění okolností daného případu a z kontextu, ve kterém bylo opatření přijato¹:

- 1) subjekt (podnik) poskytující opatření nemůže přijmout rozhodnutí bez příslušné veřejné instituce;
- 2) subjekt (podnik) poskytující opatření je vázán pokyny veřejné instituce;
- 3) je třeba vzít do úvahy stupeň integrace daného subjektu (podniku) do veřejné správy (např. obsazování rozhodovacích orgánů veřejnými institucemi);
- 4) charakter aktivit příslušného subjektu (podniku) a jejich realizace na trhu ve srovnání s dalšími subjekty (např. zda jde o veřejný fond založený za určitým účelem apod.);
- 5) právní status daného subjektu (podniku) především v rovině, zda se řídí veřejným, nebo soukromým právem. V tomto ohledu však platí, že skutečnost, že se daný subjekt (podnik) řídí soukromým právem upravujícím obchodní společnosti, nevylučuje závěr o existenci přičitatelnosti²;
- 6) stupeň dohledu veřejných institucí nad vedením příslušných subjektů (podniků);
- 7) jakýkoliv další ukazatel potvrzující účast orgánů veřejné moci na přijetí daného opatření, popřípadě doložení, že opatření by nebylo přijato bez ingerence dané veřejné instituce.

Přičitatelnost může být založena i implementací práva EU. Je tomu tak v případech, kdy právo EU umožňuje členskému státu zavést určitá opatření, a orgány tohoto státu mají diskreční pravomoc rozhodnout, zda tak učiní či nikoliv. Pokud bylo určité opatření přijato několika členskými státy, je přičitatelné těmto státům³. Naproti tomu v případech, kdy členský stát pouze implementuje opatření na základě závazku vůči EU bez jakékoliv diskrece, není v takovém případě opatření státu přičitatelné⁴.

Rozhodovací praxe k definičnímu znaku ovlivnění obchodu

Rozhodnutí EK č. N 258/00 – Německo – Volnočasové koupaliště ve městě Dorsten

Velmi známým případem je veřejné financování bazénu ve městě Dorsten. Zde se místní orgány pokusily vyřešit neutěšený stav chátrajícího koupaliště převodem do správy soukromému subjektu (vzešlému z výběrového řízení), který by provedl modernizaci areálu a zajistil jeho užívání pro místní obyvatelstvo, školy a různé plavecké spolky. Město Dorsten se mimo jiné zavázalo, že bude danému subjektu platit roční příspěvek (dotaci) po dobu 35 let, což byl hlavní důvod, proč byl případ předložen EK k posouzení.

¹ Srov. například rozsudek ESD v případě C-482/99 Francie v Komise (Stardust) a stanovisko generálního advokáta Jacobse v této věci.

² Srov. například rozsudek ESD v případě C-482/99 Francie v Komise (Stardust).

³ Rozhodnutí EK 2010/606/EU týkající se veřejné podpory C 9/2009 (ex NN 49/2008, NN 50/2008 a NN 45/2008), kterou poskytla Belgie, Francie a Lucembursko společnosti Dexia SA.

⁴ Srov. například rozsudek ESD v případě C-460/07 Sandra Puffer nebo rozsudek Tribunálu T-351/02 Deutsche Bahn v Komise.

Zde EK dospěla k závěru, že zmíněná dotace nepředstavuje veřejnou podporu, a to právě z důvodu absence znaku možného ovlivnění obchodu mezi státy EU. Úvahy EK se odvinuly od charakteru služeb, které předmětný bazén nabízel. V tomto ohledu dospěla k závěru, že služby bazénu nelze vyvážet do zahraničí.

K ovlivnění obchodu by ovšem mohlo dojít, pokud by poptávka po daných službách pocházela ze zahraničí, to znamená, že zahraniční návštěvníci by dojížděli do města Dorsten s cílem využít služeb bazénu. I v tomto případě EK dospěla k závěru, že tomu tak není, neboť se nejednalo o bazén ničím specifický, tedy o nějakou věhlasnou atrakci. Jeho služby byly způsobilé oslovit pouze obyvatele města a přilehlých aglomerací, nikoliv cizince, kteří by se do Dorstenu jezdili speciálně „vykoupat“. Ve vztahu k této otázce však bylo zdůrazněno, že jiný závěr by byl učiněn, pokud by se veřejné financování týkalo aquaparků, jiných zábavních parků či lázní, jejichž služby jsou inzerovány na národní či nadnárodní úrovni. V takovém případě by ovlivnění obchodu mezi státy EU bylo téměř jistě shledáno.

Rozhodnutí EK č. 497/2006 – Česká republika – Městský dům Přerov

Dalším příkladem řešícím otázku naplnění zmíněného znaku může být rozhodnutí EK týkající se Městského domu v Přerově. V tomto případě bylo předmětem posuzování EK poskytnutí dotace městem Přerov společnosti IMIT s.r.o. na druhé pololetí 2006 a rok 2007 za účelem pořádání kulturních akcí v Městském domě Přerov. Zmíněná společnost získala na základě výběrového řízení uvedené kulturní zařízení do nájmu se závazky realizovat v něm určité kulturní akce. Město Přerov se pak rozhodlo, že společnosti IMIT s.r.o. poskytne dotaci na částečnou úhradu nákladů těchto kulturních představení.

Zde EK rovněž analyzovala možný dopad navrhované dotace na obchod mezi státy EU a dospěla k závěru, že činnosti a kulturní akce nabízené Městským domem mají pouze omezený regionální význam s tím, že očividně nemají za cíl „přilákat zahraniční publikum“. Tento názor EK podpořila skutečností, že uvedené kulturní zařízení mělo webové stránky pouze v českém jazyce. Stejně tak i představení byla realizována v češtině. Toto byly skutečnosti, které jasně dokládaly, že kulturní program byl určen pouze místnímu českému obyvatelstvu, tudíž dané zvýhodnění nebylo způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy. V této souvislosti je potřeba upozornit na to, že EK se zabývala i skutečností, zda dotace nebude „přelita“ společnosti IMIT s.r.o. Zde dospěla k závěru, že nikoliv, neboť město Přerov garantovalo, že zmíněná společnost povede oddělené účetnictví.